

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 676

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 12 juni 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Duaal leren - Leerlingendeelname

De Vlaamse Regering is een sterk engagement aangegaan voor het instellen en promoten van opleidingen in het stelsel van duaal leren. Onder de vorige minister van Onderwijs Hilde Crevits werd de aanzet gegeven voor duaal leren in Vlaanderen. De ambitie was om daarmee een kwaliteitsvolle leerweg uit te bouwen waar jongeren met volle overtuiging en goesting voor kiezen. Van schooljaar 2016-2017 tot en met schooljaar 2018-2019 werd er gewerkt met proefprojecten. Ongeveer 200 scholen en centra experimenteerden daarin met het concept van duaal leren. Sedert 1 september 2019 is het in principe mogelijk duaal leren te volgen bij elke onderwijsverstrekker, voor een selectie van opleidingen in zowel het beroepssecundair onderwijs (bso), het technisch secundair onderwijs (tso), het buitengewoon secundair onderwijs (buso) als via de Syntra's. Dat beleid wordt in deze legislatuur voortgezet.

1. Graag een overzicht per schooljaar van het aantal leerlingen dat een duale opleiding in het secundair onderwijs volgt voor de laatste 5 schooljaren.
2. Graag ook een opdeling naargelang de graad en onderwijsvorm (beroepssecundair onderwijs, technisch secundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs en Syntra).
3. Welke sectoren zijn het populairst bij leerlingen in duale opleidingen?
4. Welke sectoren worden weinig tot amper gekozen door leerlingen in duale opleidingen?
5. In 2022 werd er door de Vlaamse overheid een campagne gevoerd rond duaal leren. Hoe evalueert de minister deze campagne?
6. Welke rol speelt VDAB voor de minister in het duaal leren? Komen zij tussen bij bepaalde problematieken? Leiden zij bepaalde personen (terug) richting duaal leren? Ziet de minister daar mogelijke kansen of verbeteringen?
7. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 676 van 12 juni 2023
van **ALLESSIA CLAES**

1. Een overzicht van het aantal leerlingen dat een duale opleiding in het secundair onderwijs volgt in de laatste 5 schooljaren is terug te vinden in het jaarrapport Duaal Leren (p.13). [Jaarrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren 2021-2022 \(vlaanderen.be\)](https://www.vlaanderen.be/jaarrapport-vlaams-partnerschap-duaal-leren-2021-2022)

2.

Evolutie leerlingenaantal naar type aanbieder en onderwijsvorm											
Schooljaar	Veltijdse school		CD	SYNTR		GEWOO	Stijging t.o.v. vorig schooljaar	Buso		BUSO	Stijging t.o.v. vorig schooljaar
	BSO	TSO	O	A	NSO	OV 3		OV 4	TOTAL		
2016-2017	54	26	18	5	0	103	/	23	0	23	/
2017-2018	254	81	61	41	0	437	+324%	28	0	28	+22%
2018-2019	597	116	234	112	0	1059	+142%	71	0	71	+154%
2019-2020	917	127	242	301	0	1587	+50%	151	5	156	+120%
2020-2021	1076	163	268	302	0	1809	+14%	128	5	133	-15%
2021-2022	1181	159	376	465	4	2185	+21%	145	7	152	+14%
2022-2023	1244	119	478	877	1	2719	+24%	140	8	148	-3%

Bron: AGODI, referentiedatum 1,10,2022.

3. De 10 populairste standaardtrajecten ('studierichtingen') binnen duaal leren zijn te vinden in het jaarrapport Duaal Leren, (p. 14).
4. Een heel aantal opleidingen heeft geen inschrijvingen, of wordt niet ingericht door de scholen. U vindt een overzicht in het Jaarrapport Duaal Leren (tabel 6, p.14 e.v.). Het gaat hier om een diverse lijst aan opleidingen, binnen verschillende sectoren, voor het schooljaar 21-22.
5. Mijn voorgangster op dit beleidsthema en collega-minister Crevits lichtte in een eerdere schriftelijke vraag reeds het opzet en bereik van deze communicatiecampagne toe (antwoord op schriftelijke vraag 452 van 11 maart 2022). We baseerden ons hierbij op een onderzoek van de KULeuven naar de factoren die voor leerlingen een rol spelen in hun keuze bij duaal leren, waarvan de principes werden doorgetrokken doorheen de campagne. Een van de bevindingen van het onderzoek was dat leerkrachten en ouders hierbij een doorslaggevende rol kunnen spelen. Deze campagne heeft duaal leren nog duidelijker op de kaart gezet en zichtbaar gemaakt in een groot aantal secundaire scholen. Hiermee wilden we leerlingen allereerst diets maken dat duaal leren zeker mag meegenomen worden als evenwaardige optie bij het maken van een studiekeuze. De campagne was hier slechts één 'puzzelstuk', maar verdere acties en verzekeren van kwalitatief aanbod zijn natuurlijk doorlopende aandachtspunten. Zaak is vandaag om de regionale match tussen aanbod aan opleidingen in de school, en bereidwillige erkende ondernemingen nog verder te versterken, en duaal leren haar plek te laten

vinden in het onderwijslandschap: een gepast en evenwaardig traject voor leerlingen die graag met één been in de praktijk en één been in de klas staan, met een goed verspreid aanbod over Vlaanderen, afgestemd op de arbeidsmarktnoden van elke regio.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gaf in haar recent actieplan aan om verder te willen inzetten op de positieve communicatie rond duaal leren en hierbij ook ouders en scholen expliciet als doelgroep op te nemen. Dit vind ik een goede zaak. Elk succesvol traject van een duale leerling kan andere leerlingen over de streep trekken om te kiezen voor deze volwaardige kwalificerende leerweg. Hierover stond ik jullie te woord tijdens de Parlementaire Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie van 9 maart 2023. <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1712453/verslag/1716423>

6. Het is aan de scholen en de CVO's om hun opleidingen te organiseren op de - voor hen - meest geschikte manier. En het is ook aan die onderwijsinstellingen om bij een duaal traject de werkplekcomponent vorm te geven in samenwerking met ondernemingen.

VDAB is vertegenwoordigd in de sectorale partnerschappen en in het Vlaams partnerschap duaal leren.

Wat de rol van VDAB in Duaal Leren betreft, dient er een onderscheid te worden gemaakt tussen duaal leren in het secundair onderwijs en duaal leren in het volwassenenonderwijs.

- a) In het secundair onderwijs heeft VDAB als decretale opdracht om de arbeidsrijpheid en de arbeidsgeschiktheid van werkzoekende jongeren in te schatten. VDAB kan doorverwijzen naar onderwijs, al dan niet in duale vorm. Van zodra een kandidaat zich inschrijft in een studierichting, krijgt deze opnieuw het statuut 'leerling' en is deze automatisch als werkzoekende uitgeschreven bij VDAB. De rol van VDAB in de opvolging van die kandidaat, houdt op dat moment op.
- b) Volwassen werkzoekenden worden door VDAB begeleid in een traject naar werk. De inschatting kan zijn dat de werkzoekende nood heeft aan competentieversterking in dat traject naar werk. Als de CVO's hun aanbod aan (duale) opleidingen delen met VDAB, komt dit in de VDAB-database (Zoek een Opleiding), dan is het een optie dat deze kandidaat gematcht wordt met een duale opleiding.

Verbeteringen of aanpassingen van de rol van VDAB lijken niet nodig wanneer we het hebben over duaal leren binnen het onderwijs.

7. Zoals te zien in de evolutie van de leerlingenaantallen, is er nog steeds een gestage stijging van het aantal inschrijvingen in duaal leren. Deze volwaardig kwalificerende leerweg slaat bruggen tussen scholen en ondernemingen en zorgt voor een uitdagende en praktijkgerichte opleiding. Dit schooljaar (2022-2023) zijn er 2.800 leerlingen die een opleiding volgen met Duaal Leren. Vorig schooljaar (2021-2022) gingen het nog om 2.300 leerlingen. Er zijn 2 belangrijke verklaringen voor deze stijgingen. Ten eerste is er – zeker in de 2de en 3de graad van het deeltijds beroepsonderwijs – een gestaag groeiende populariteit van Duaal Leren. Ten tweede is de integratie van 'Leren en Werken' van start gegaan. Concreet betekent dit dat er sinds 1 september 2022 heel wat leerlingen de overstap maken vanuit 'Leren en Werken' naar 'Duaal Leren'.

Ik blijf geloven in duaal leren als een absolute win-win situatie, zowel voor de ondernemingen als de leerlingen in duaal leren. Ondernemingen krijgen de kans jongeren op te leiden naar de jobs die ze nodig hebben, en leerlingen maken kennis met innovatieve technieken en machines waardoor ze opgeleid worden voor de

arbeidsmarkt van morgen. Daarom dat ik ook geloof in de waarde van duaal binnen volwassenenonderwijs, en uitkijk naar de bevindingen van de ESF projecten om na te gaan welke opportuniteiten er liggen voor duaal leren in hoger onderwijs.

ACHTERGROND:

- Jaarrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren 2021-2022, <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/54664>
- Antwoord op schriftelijke vraag 452 van 11 maart 2022 aan Minister Crevits
- Verslag van de Parlementaire commissie van 9 maart 2023, <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1712453/verslag/1716423>